

Izhaja vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih, ob 5 zjutraj, ob ponedeljskih ob 8 dopoldne.
Uredništvo: Ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadst. — Val dopisi naj se pošiljajo uredništvu lista. Nepravilna pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo.
Izdajatelj in odgovorni urednik Štefan Odlina. Lastnik: Slovenski list „Edinost“. — Tisk tiskarne „Edinost“, vpisane z omejenim poročilom v Trstu, ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20.
Telefon uredništva in uprave št. 11-87.
Naročnina znaša: Za celo leto K 20.—
za pol leta 12.—
za tri mesece 6.—
Za nedeljsko izdajo za celo leto 20.—
za pol leta 12.—

EDINOST

Posamezne številke „Edinosti“ se prodajajo po 6 vinarjev, zastarele številke po 10 vinarjev.
Oglasi se računajo na milimetre v širini ene kolone.
Cene: Oglasi trgovcev in obrtnikov mm po 10 v. in.
Osmrtice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov mm po 20 v. in.
Oglasi v tekstu lista do pet vrst K 5.—
vsaka nadaljnja vrsta K 2.—
Mali oglasi po 4 vinarje beseda, najmanj pa 40 vinarjev.
Oglase sprejema inšeratični oddelček „Edinosti“. Naročniki in reklamirajoči se pošiljajo upravi lista. Plačila se izročijo na upravi „Edinosti“. — Plačila in teži se v Trstu.
Uprava in inšeratični oddelček se nahajata v ulici Sv. Frančiška Asiškega št. 20. — Poštneprilagoditveni račun št. 841.652.

Vojna napovedana.

Kocka je padla!

Kakor poročamo na drugem mestu, je Avstrija včeraj popoldne napovedala vojno srbskemu kraljevstvu. Kocka je padla! Trdno upamo, da ostane vojna lokalizirana. Vendar, karkoli prinese negotova bodočnost, o enem smo globoko prepričani: slovenski narod, čigar usoda je navezana na monarhijo, bo storil tudi to pot, kakor vselej, svojo polno patriotično dolžnost. Z zvestobo, z neomejeno požrtvovalnostjo pojdejo slovenski vojaki v boj in pripomorejo brez dvoma k ugodnemu izidu s svojo, v neštetihih prilikah že dokazano in od Najvišjega mesta priznano hrabrostjo.

Slovesnost usodnega momenta ne dopušta mnogo besed. Naše ljudstvo se poslavlja od svojih najkrepkejših sinov, ki odhajajo v krvavi boj, resno in mirno: vseh, one ki ostajajo in one ki odhajajo, preveč enaka čustva, katerim je najzgovornejši izraz:

Boj ohrani, boj obvari nam cesarja, Avstrijo!

Vojna napoved.

DUNAJ 28. (Kor.) „Wiener Zeitung“ priobčuje v posebni izdaji v uradnem delu sledečo vojno napoved:

Ker kraljeva srbska vlada na noto, ki ji je bila izročena od avstrijskega poslanika v Belgradu dne 23. julija 1914, ni odgovorila na zadovoljiv način, se smatra c. in kr. vlada prisiljena, da skrbi za varstvo svojih pravic in interesov in apelira v dosego tega namena na silo orožja. Avstro-Ogrska smatra zato, da se nahaja od tega trenutka v vojnem stanju s Srbijo.

Avstro-ogrski minister za zunanje zadeve: grof BERCHTOLD.

DUNAJ 28. (Kor.) C. in kr. ministristvo za zunanje zadeve je poslalo danes tukajšnjim tujim diplomatskim zastopstvom verbalno noto sledeče vsebine:

Da napravi iz Belgrada izhajajočemu in proti teritorialni nedotakljivosti avstro-ogrski monarhije naperjenemu prekucskemu početju Srbije konec, je c. in kr. vlada izročila dne 23. julija 1914 kraljevski srbski vladi noto, v kateri je bila formulirana vrsta zahtev, za katerih sprejem je bil dan srbski vladi 48 urni rok.

Ker kraljeva srbska vlada na to noto ni odgovorila zadovoljivo, je bila c. in kr. vlada prisiljena, da poskrbi sama za varstvo svojih pravic in interesov in da apelira v dosego tega namena na silo orožja. Avstro-Ogrska, ki je glasom člana I., pričetka sovražnosti se tikajoče pogodbe z dne 18. oktobra 1907, Srbiji že poslala formalno izjavo, smatra, da se nahaja od tega trenutka v vojnem stanju s Srbijo.

Naznanjajoč to veleposlaništvu (poslaništvu), ima zunanje ministristvo čast tudi izjaviti, da se bo Avstrija tekom sovražnosti, pod pogojem enakega postopanja od srbske strani,

natančno ravnala po določilih haaške pogodbe z dne 18. oktobra 1907, kakor tudi po določilih londonske deklaracije z dne 26. februarja 1909. Veleposlaništvo (poslaništvo) se naproša, da naznani to notifikacijo nemudoma svoji vladi.

Preki sod na Hrvaškem.

Sabor zaključen. — Ban najvišji komisar. BUDIMPEŠTA 28. (Izv.) Cesar je izdal Najvišji reskript, s katerim se zaključuje sežnja hrvatskega sabora in izroča vsa polnomoč za Hrvaško in Slavonijo v roke bana Skerleca kot najvišjega komisarja. Nad Zagrebom in sploh vso Hrvaško in Slavonijo je proglašeno obsedeno stanje. Vlada je prepovedala izhajanje »Slobodne Reči«, »Narodnega Jedinstva« in cele vrste drugih manjših listov po provinci.

Izjava sira Greyja o položaju.

LONDON 27. (Kor.) Spodnja zbornica se je sestala danes popoldne v znamenju splošnega razburjenja radi nove krize in dogodkov v Dublinu.

Tekom seje je vložil Bonar Law interpelacijo glede evropskega položaja. Sir Edward Grey je podal nato sledečo izjavo:

»Stojim na stališču, da moram natančno pojasniti zbornici stališče, ki ga je zavzemala dosedaj angleška vlada. Pretekli petek sem dobil od avstrijskega veleposlanika tekst vsebine avstrijske note na vele-sile, ki je bila že objavljena v listih in ki vsebuje zahteve Avstrije od Srbije. Popoldne sem videl druge poslanike in sem se proti njim izrazil, da za sedaj, dokler ostane spor med Avstrijo in Srbijo omejen, nimamo nobene pravice za kako vmešavanje. Če pa bi bili ogroženi odnosi med Avstrijo, Nemčijo in Rusijo, potem gre za vprašanje evropskega mira, kar se tiče nas vseh. V tistem trenutku se nisem vedel, kako stališče je zavzela ruska vlada, v sled česar tudi nisem mogel napraviti nobenega posredovalnega koraka; pač pa sem izjavil, da smatram za slučaj, če bi zavzeli odnosi med Avstrijo in Rusijo nevaren značaj, za najboljšje šanse za ohranitev mira dejstvo, da naj neposredno interesirane države, namreč Nemčija, Francija, Italija in Velika Britanija istočasno intervenirajo v Petrogradu in na Dunaju in delujejo v tem smislu, da naj Avstrija in Rusija ustavijo nadaljnje vojaške operacije, dočim naj se ostale štiri velesile potrudijo, razrešiti konflikt mirnim potom.

Ko sem izvedel, da je Avstrija prerusila diplomatske odnose s Srbijo, sem stavil sledeči predlog:

Naročil sem včeraj, t. j., v nedeljo, angleškim veleposlanikom v Parizu, Berlinu in Rimu brzojavni pot, da naj pri vladah, pri katerih so akreditirani, povprašajo, ali bi bile pripravljene in pri volji, doseči sporazum v tem smislu, da se francoski, nemški in italijanski veleposlaniki v Londonu snidejo z menoj h konferenci v Londonu, da se posvetujemo glede sredstev, kako naj bi se našel izhod iz sedanjega težavnega položaja. Istočasno sem naročil našim poslanikom, naj zaprosijo svoje zastopnike na Dunaju, v Petrogradu in Belgradu, da informirajo tamkajšnje vlade o predlagani konferenci in jih zaprosijo, da naj do zaključka konference ustavijo vse aktivne vojaške operacije. Toda nato nisem dobil vseh odgovorov. Po tem predlogu je seveda sodelovanje imenovanih štirih velesil bistvena stvar.

V tako težki krizi, kakor je sedanja, bi bila prizadevanja posamezne velesile glede lokaliziranja vojne, brezuspešna. Čas, ki je bil v tej stvari na razpolago, je bil tako kratek, da sem se moral izpostaviti nevarnosti, da sem prišel s svojim predlogom brez običajnih predpripravljenih korakov in ne da bi si bil v svesti, če bo moj predlog napravil dober vtisk. To da kjer so stvari tako resne in čas tako kratek, se človek ne more izogniti nevarnosti nedobrodošlega predloga.

Moje mnenje je dalje, da zamore v časopisih priobčena vsebina srbskega odgovora, če je resnična, kar pa upam, tvoriti vsaj podlago, na kateri naj bi prijateljske in neestranske velevlasti, med katere spadamo tudi mi, ki živimo pri Avstriji in Rusiji enako zaupanje, skušale doseči izhod iz krize, ki bi bil splošno sprejemljiv. Vsakemu, ki malo pomisli, mora biti jasno, da se v trenutku, kakor hitro preneha spor samo avstrijsko-srbski in kakor prične biti tudi spor s kako drugo velesilo, konča lahko kriza z eno največjih katastrof, ki so kdaj zadele Evropo. Nihče ne more prorokovati, kako bo konec

nastalim sporom in direktne in indirektno posledice bi bile naravnost nepreračunljive.

Nato je vprašal Ari Lawson, če je res, da je nemški cesar danes zjutraj sprejel princip posredovanja, kakor ga je predlagal Grey.

Državni tajnik je odgovoril, da je prepričan, da nemška vlada ideji posredovanja med Avstrijo in Rusijo v principu ni nasprotna, toda glede specialnega predloga, da naj se za princip posredovanja poseže po poslaniški konferenci, še ni dobil od nemške vlade nobenega odgovora.

Danes popoldne bi se morala pričeti v spodnji zbornici pri proračunu generalna debata o mornariški politiki, v sled zunanje-političnega položaja pa je bila debata odgovodena.

Angleški glasovi.

LONDON 28. (Kor.) »Westminster Gazette« piše: Samoobsebi je razumljivo, da bomo delovali za mir in posredovanje, toda dočim priporočamo Avstriji zmernost, ne moremo Srbije ojačevati k odpora, ker ji ne moremo pomagati.

Lichnowsky pri Greyu.

LONDON 28. (Kor.) Nemški veleposlanik Lichnowsky je posetil danes zunanje-ga ministra sira Greyja.

Polcare se je vrnil v Pariz.

PARIZ 28. (Kor.) Brzojavka predsednika Polcareja s krova oklopnice »France« na danskega kralja, pravi: V sled resnosti položaja sem prisiljen, da se vrnem direktno v Francijo, kamor sem poklican od ministrskega sveta, tolmacha javnega mnenja.

Enako brzojavka je poslal Polcare tudi norveškemu kralju.

Posvetovanja v Parizu.

PARIZ 28. (Kor.) Interimistični minister za zunanje zadeve, Bienvenu - Martin, je sprejel danes popoldne avstrijskega veleposlanika barona Sezensa in je imel z njim daljšo konferenco. Vrh tega je konferiral Bienvenu - Martin tudi z nemškim poslanikom baronom Schoenom. Ruski veleposlanik Izvolski, ki se je predvčerajšnjim vrnil iz Petrograda v Pariz, se je ob 5 popoldne podal v ministristvo za zunanje zadeve in je imel nad eno uro trajajočo konferenco s provizoričnim voditeljem zunanje-ga ministristva. Pozno zvečer je Bienvenu - Martin konferiral s svojimi ministrskimi kolegi.

PARIZ 28. (Kor.) Justični minister Bienvenu - Martin je imel danes dopoldne na Quai d'Orsay ponovne konference z nemškim veleposlanikom. Ob 1/2 5 popoldne se bo vršila v zunanjem ministristvu seja ministrskega sveta.

Francoski glasovi.

PARIZ 28. (Kor.) Bivši poslanec Francois Oncle poudarja v svojem listu »Journal de Paris«, da je javno mnenje v Angliji na strani Avstrije in izraža željo, da bodo tudi državniški kontinenta pokazali Avstriji svoje simpatije, ker mora Avstrija trpeti radi rovanja Srbije.

Manifestacije za mir.

PARIZ 28. (Kor.) Zveza sindikatov departementa Seine je pozvala svoje pristaje, naj zvečer na Boulevardu prirede manifestacije za mir. V sled tega poziva je že ob 9. uri zvečer vladalo živahno gibanje. Iz množice so se razlegali klici: Doli z vojno! V mestnem delu, ki meji na ribiško predmestje, je prišlo do nasprotnih pojavov, ki so se izražali v živahnem vslikanju armadi. Da prepreči hud spopad med obema demonstrirajočima skupinama, je posegla policija vmes in je potem, ko je aretirala več oseb, vzpostavila mir. Kmalu na to so se demonstranti zopet zbrali in vnovič se je glasil klic: Doli z vojno! Množica je zapela internacionalo. Policiji se je posrečilo razgnati manifestante. Ob 10.30 je skupina demonstrantov prodrla na trg Place de Republique in je viharno vslikala proti vojni. Policija si je prizadevala na vso silo, da bi razgnala množico. Ali naletela je na odpor, tako, da je prišlo do spopada, med katerim je bilo aretiranih več oseb. Med tem je število demonstrantov na Boulevardu vedno bolj naraščalo, vsled česar so morali pritegniti republikansko gardo v ojačene policije. Ob 11. uri zvečer se je množica zgozdila na Poste St. Denis. V enomer so prepevali internacionalo. Policija je pritiskala množico proti Place de Republique, kjer je izvršila mnogo aretacij. Dohode je zaprla. Promet je bil skoro popolnoma pretrgan. Na raznih točkah je prišlo še opetovano do manjših pretepotov med nasprotnima si skupinama. Po polnoči se je po-

srečilo policiji, da je razgnala demonstrante. Število tekom večera aretiranih je zelo veliko.

Lokaliziranje vojne.

BERLIN 28. (Kor.) Listi presojajo položaj kot ugoden in pravi, da je vsled odločnega stališča Nemčije mogoča lokalizacija vojne.

Poljaki proti Rusiji.

Varšavska trdnjava eksplodirala

DUNAJ 28. (Izv.) »Ravnokar je prišla semkaj preko Berlina vest, da je včeraj zletela v zrak cela varšavska trdnjava. Vršile so se grozne eksplozije. Berlinske vesti pravijo, da je po ruskih uradnih vesteh udarila strela v neko smodnišnico, po poljskih poročilih pa gre za poljsko revolucijo, ki je izbruhnila.

DUNAJ 28. (Izv.) Po poročilih, ki so došla zvečer, je povzročila eksplozijo fiktivno strela, ki je udarila v neko staro poslopje, ki je tudi zgorelo. Vesti, da gre za kak bombni atentat ali pa celo za poljsko revolucijo, ali da bi eksplodirala cela varšavska trdnjava, so se izkazale kot izmišljene. Eksplodirala je le neka kula.

Poziv Daszynskega na poljske socialiste.

LVOV 28. (Izv.) Glasilo poljskih socialistov »Naprzód« priobčuje proklamacijo eksekutivnega komiteja poljske socialistične stranke, v katerem pozivlja poljske socialiste in ves poljski narod na najostrejši boj proti Rusiji. Proklamacija je podpisal poslanec Daszynski.

Grška in Rumunija za vzdržanje ravnotežja na Balkanu.

LONDON 28. (Kor.) »Reuter Office« poroča: Včeraj se je vršila med grško in rumunsko vlado živahna izmenjava misli v zadevi vzdržanja ravnotežja na Balkanu v slučaju izbruha sovražnosti med monarhijo in Srbijo.

Angleška brodomna akcija.

Odhod v Severno morje.

LONDON 28. (Kor.) Iz Portlanda se poroča, da se je prvi del angleškega brodoma oskrbel s premogom in takoj nato odplul v Severno morje.

Tisizne izjave v ogrski zbornici.

BUDIMPEŠTA 28. (Kor.) Začetkom današnje seje zbornice je podal ministrski predsednik grof Tisza sledečo izjavo:

Čestita zbornica! Čast mi je, naznaniti zbornici poročilo glede izvedbe izjemnih odredb za slučaj vojne. V tem poročilu je podana karakterizacija današnjega položaja. Živimo v časih, ko stopa na mesto govorov, debat in posvetovanj orožje in ravno radi tega moram v tem odgovornem trenutku zgodovinskega pomena, izpregovoriti le par besed v imenu vlade. Z navdušenjem in ponosom gledamo na vzvišeno razpoloženje našega naroda, gledamo na močasto odločnost, ki se kaže v vsem narodu brez razlike narodnosti. (Živahno odobravanje v centru.)

Posl. Dungijski, srbski član delovne stranke: »Tako je!«

Grof Tisza: Konstatiram, da hvala bogu posamezne vznemirajoče vesti, ki so se pojavljale v zadnjem času, niso resnične in so se razširjale le s pregrešno lahkornostjo. (Živahno odobravanje, Eljen - klici in ploskanje.) Celokupni narod se odziva klicu kralja in hiti pod zastave in mi, člani ogrske vlade, smo si v svesti velikih in svetih dolžnosti. Naša dolžnost je, vzdržati red in mir v državi in odrediti vse vladne odredbe, da pridejo operacije armade do izražaja. Treba nam je izvrševati svoj vladni vpliv na način, da boj, ki nam je bil vsiljen in do katerega smo se odločili po izterpanju vseh poizkusov, ne bo končan poprej, dokler ne bo zagotovljena čast ogrskega naroda in monarhije, dokler ne dobimo poročila za bodoči mir in varstvo. (Viharno odobravanje.)

Grof Julij Andrássy: Tako je!

Grof Apponyi se je v imenu vseh opozicijskih strank pridružil pred kratkim podani izjavi grofa Andrássyja in izjavil, da mora prenehati v tem trenutku vsaka kontroverzija in nas voditi le ena misel, da hočemo storiti vse, da stopi naša sila v veljavo. Če bi se upanje, da ostane sedanjí obračun omejen le na eno ozemlje, ne uresničili, potem se narod v zaupanju v svojo moč, vojaško izvežbanost armade in zavezniško zvestobo, ne ustraši ničesar.

Nato je bil prečitán kraljevski reskript z dne 28. t. m., s katerim se odgodi zbornica.

Po sklepem govoru predsednika, ki je prosil, naj ohrani božja previdnost cesarju in kralju dolgo življenje, je bila seja zaključena.

Ogrska magnatska zbornica.

BUDIMPEŠTA 28. (Kor.) Predsednik je prečital kraljevski reskript, s katerim se odgaja zasedanje državnega sveta.

Knezoškoč Czernoch je govoril o historičnem pomenu in resnosti trenutka. V sedanjem trenutku padejo ograje političnih mnenj. Sedaj so vsi edini v trdni zvestobi do kralja in v ljubezni do domovine. Govor je bil sprejet z živahnimi Eljen - klici na kralja in domovino, nakar je bila seja zaključena.

Cirkularna nota Avstro-Ogrske vnanjim poslaništvom.

DUNAJ 27. (Kor.) Zbirka spisov, ki je omenja avstrijsko-ogrsko cirkularna nota vnanjim poslaništvom v stvari srbskega konflikta, se objavlja danes. V tej spomenici se opozarja, da je iz Srbije izhajajoče gibanje, ki si je postavilo cilj, da se južni deli Avstro-Ogrske odtržejo od monarhije in da se združijo s Srbijo v državno enoto, sega daleč nazaj. Ta propaganda, je v svojih ciljih vedno enaka in se le v svojih sredstvih izpreminja na intenziteti. Ne glede na sredstva, se je iz društev, ki so pripravljala ta boj — med katerimi se je odlikovala po važnosti — Narodna Obrana, navstala iz nekega revolucionarnega odbora — konstituirala organizacija pod vodstvom visokih državnikov in častnikov — general Janković, bivši minister Jovanović, major Vojta Tankosić, Milan Pribičević, spadajo k nje ustanoviteljem. To društvo si je postavilo kot cilj ustvarjanje in oboroževanje dobrovoljnih čet za predstoječo vojno proti avstro-ogrski monarhiji. V neki prilogi, priloženi spomenici, se priobčuje izveščila iz društvenega glasila Narodne Obrane, ki ga izdaja centralni odbor tega društva, v katerem se v več poglavjih opisujejo delovanje in cilji tega društva. Tam je rečeno, da v eno glavnih nalog Narodne Obrane spada združenje z našimi bližnjimi in daljnimi brati onstran meje in drugimi našimi prijatelji v svetu. Avstrija se označa kot prvi in največji sovražnik. Če Narodna Obrana propoveduje potrebo boja z Avstrijo, je to sveta resnica našega narodnega položaja. Zaključno poglavje vsebuje apel na vlado in narod Srbije, naj se z vsemi sredstvi pripravlja za boj, ki ga je že napovedala aneksija.

Spomenica slika potem po izpovedbi nekega po Narodni Obrani nabranega četašda tedanje delovanje Narodne Obrane, ki je pod vodstvom dveh stotnikov — med njimi Tankosića — vzdrževala šola za vezbanje band, ki sta jih general Janković in stotnik Milan Pribičević redno nadzorovala. Dalje so se poučevali komitadžii v streljanju, metanju bomb, polaganju min, razstreljevanju železniških mostov. Po slovesni izjavi srbske vlade iz leta 1909 se je zdelo, da je prišel konec te organizacije. Ta pričakovanja pa ne le, da se niso izpolnila, marveč se je propaganda nadaljevala po srbskem časopisju. Spomenica navaja kakor vzgled način, kakor se je publicistično izkoriščal atentat na bosenskega deželnega načelnika Varešanina, ko so atentatorja proslavljali kakor srbskega narodnega junaka in slavili njegov čin. List niso razširjali samo v Srbiji, marveč se je vhitotalpal po skrivnih dobro organiziranih poteh tudi v monarhijo. Pod istim vodstvom, kakor za časa nje ustanovitve, je postala Narodna Obrana zopet centralna točka agitacije, ki je pripadalo 762 društev, sokolska zveza z 2500 članov in različna druga društva. Nastopajoč v obliki kulturnega društva, ki mu sta le telesi in duševni razvoji prebivalstva Srbije, kakor tudi njega materialno krepljenje na sru, razkriva Narodna Obrana v prej navedenem izvodu svo resnični reorganizirani program. Iz njenega društvenega organa, v kateri se propoveduje kot sveta resnica, da je nezogibna potreba bojevati se do iztrebljenja proti Avstriji, temu prvemu in največjemu sovražniku: s puško in topovi, ter z vsemi sredstvi pripravljati ljudstvo na ta boj v osvobodjenje podjarmljenih ozemelj, v katerih ječe mnogi milijoni zatiranih bratov.

Spomenica navaja oklice in govore sličnega značaja, osvetljuje mnogostransko zunanje delovanje Narodne Obrane in žnjo zvezanih društev, ki obstoji v predavajniških potovanjih, udeležbah na slavnostih bosenskih društev, kjer so odkrito nabirali člane za omenjena srbska združenja. Sedaj se vrši še preiskava o tem, je-li so sokolska društva v Srbiji analogna društva

v monarhiji pridobila za združitev v do-
sledj prikrivani zvezi. Po zaupnikih in mi-
sionarjih se je ta strup upornosti prenesel
v kroge odraslih in nerazsodnih mladi-
ne. Takoj je Milan Pribičević nekdanje
honvedske oficirje in nekega orožniškega
poročnika znal ob sumljivih okoliščinah
zvesti, da so zapustili, vojno službo v
monarhiji. Po šolah in na učiteljskih se je
razvila razsežna agitacija in se je vojna
proti monarhiji pripravljala tudi militari-
stično v toliko, da je bilo za slučaj, da iz-
bruhnejo sovražnosti, srbskim emisarijem
poverjeno, naj razdejavajo transportna
sredstva itd. in uprizorijo revolte pami-
ke. Vse to dokazuje v posebnih prilogah.
Spomenica slika nadalje zvezo med tem
delovanjem Narodne Obrane in težnjo
združenih organizacij za atentati proti kra-
ljevemu komisarju Cuvaju v Zagrebu ju-
lija 1912, za atentatom Dojčić v Zagrebu
leta 1913 proti baronu Skerlecju, in po-
nesrečnim atentatom Schafferjev in v
zagrebškem gledališču.

Spomenica razpravlja potem o zvezi
atentata na prestolonaslednika in njegovo
sopogo; o načinu, kako so se mladiči že
v šoli zastrupljali z mislijo Narodne ob-
drane; kako so si atentatorji s pomočjo
Pribičevića in Dadića preskrbeli orodje
za atentat, pri čemer se posebno pona-
njuje vloga majorja Tankosića, ki je do-
bavil morilna orožja in vloga nekega Ci-
ganovića, bivšega četaša in sedaj urad-
nika srbskega železniškega ravnanstva.
V Belgradu in ki se je pojavil že v letu
1909 kot gojenec neke šole za bande; o
načinu, kakor so se bombe in orožje na-
opazeno spravljale v Bosno, ter da je bila
dobro pripravljena pot za tajinstvene svr-
he Narodne odbrane.

Ena priloga vsebuje izvod iz aktov o-
krožnega sodišča v Sarajevu o preiskavi
zaradi atentata proti nadvojvodi Franu
Ferdinandu in njegovi soprogi. Glasom teh
navedbe so Princip, Cabrinović, Grabec,
Cubrilović in Popović priznali, da so sku-
pno s pobeglim Mehmedbasićem ustano-
vili komplot za umoritev nadvojvode, da
so v tem namenu prežali nanj. Cabrinović
priznava, da je izvršil atentat z bombjo,
Princip z browning pištolo. Oba storilca
priznava namen umora. Nadaljni deli te
priloge vsebujejo podrobne podatke ob-
dolžencev pred preiskovalnim sodnikom
o postanku kompota, o dohodu bomb, na-
rečenih tovarniški in določenih za vojaške
namene, in ki so, sodeč po originalu in za-
vojni, prišle iz srbske orožarne v Kragu-
jevcu, slednjič o transportu 3 atentatorjev
in orožje iz Srbije v Bosno. Iz nekega
druga zapisknika priči izhaja, da je neki
pridržani monarhije nekoliko dni pred a-
tentatom hotel obvestiti avstro-ogrski
konzulat v Belgradu o svojem sumu, da
obstoja načrt za izvršenje atentata proti
nadvojvodi za časa njegovega mučenja v
Bosni, a belgradski policijski organi so
preprečili to s tem, da so ga, ko je hotel
vstopiti v konzulat, aretirali iz ničevnih
razlogov. Nadalje izhaja iz zapisnikov
priči, da bi bili dotični policijski organi
vedeli za nameravani atentat, ali te na-
vedbe niso še preizkušene in se za sedaj
ne more izreči nikaka sodba glede njho-
ve resničnosti.

V neki prilogi na zaključku spomenice
je rečeno, da se pred sprejemnim salo-
nom srbskega vojnega ministrstva naha-
jajo na steni štiri alegorične slike, od ka-
terih predstavljajo tri srbske vojne vspe-
he, dočim predstavlja četrta uresničeno
monarhiji sovražnih tendenc Srbije, in v zha-
je nad krajino, deloma gorovito (Bosna),
deloma ravnino (južna Ogrska), zora srbs-
kih nadl V osrednjem stoji oborožena
ženska postava, na katere čitajo se zapisi
sana imena vseh pokrajin, ki se imajo o-
svoboditi: Bosna, Hercegovina, vojvo-
dina Sremska, Dalmacija i. t. d.

Darovi za Rdeči križ.

DUNAJ 28. (Kor.) Tvrda brata Out-
mann je dala v svrhe Rdečega križa 100
tisoč kron.

DUNAJ 28. (Kor.) Baron Louis Roth-
schild je daroval v svojem imenu svojih
bratov Alfonza in Evgena Rothschilda
za Rdeči križ 100.000 K.

DUNAJ 28. (Kor.) Predsednik avstrijsko-
ogrske orožarne je v imenu podjetja

izročil vojnemu ministru za Rdeči križ
20.000 K.

Prestolonaslednik v Hlu.

ISL 28. (Kor.) Nadvojvoda Karel Franc
Jožef je prišel semkaj v spremstvu ko-
mornega načelnika princa Lobkovića in
je bil ob 3/9 sprejet od cesarja v avdi-
jenci. Nadvojvoda je imel paradno obliko
cesarskih huzarjev št. 1. Občinstvo ga je
viharno pozdravljalo.

Na borzi.

DUNAJ 28. (Kor.) Današnji dan na bor-
zi je bil popolnoma miren. Zaznamovati ni
nobenega prijetljaja in nobene insolven-
ce. Občinstvo je sicer nekaj denarja dvig-
nilo, a tudi dosti vložilo.

Med občinstvom vlada v nasprotju s
prejšnjo balkansko krizo, mirno in patri-
otično razpoloženje.

Patriotične manifestacije po monarhiji.

DUNAJ 28. (Kor.) Včeraj ob 10 zvečer
je prišlo pred italijanskim veleposlaništvom
do novih velikih simpatičnih manifestacij.
Okoli 500 oseb broječa množica je odšla,
potem ko je demonstrirala pred Schwar-
zenbergovim spomenikom, med prepevan-
jem patriotičnih pesmi pred italijanskim
veleposlaništvom, kjer so se ustavili. Na čelu
izpredvoza so nosili cesarjevo sliko in
črno-zolte zastave. Eden izmed manife-
stantov je govoril slovo v nemškem in
italijanskem jeziku. Slišal je v obeh govori-
h zavezniško zvestobo Italije. Množica
je klicala: Živel cesar Franc Jožef! Živel
kralj Viktor Emanuel!

ISL 28. (Kor.) Danes opoldne je pri-
šlo v zdravilišče povodno navzočnosti
nadvojvode Karla Frana Josipa do nav-
dušenih patriotičnih poavov. Več stotin
občinstva se je namestilo na mostu blizu
hotela »Kaiserin Elisabetha« in na Rudol-
fovem obrežju ter je viharno vzklikalo.
Navdušenje je doseglo svoj višek, ko se
je nadvojvoda pokazal pri odprtem oknu
in se je z mahanjem z roko zahvalil za
ovacije.

Poziv avstrijskega gospejstva društva.

DUNAJ 28. (Kor.) Listi priobčujojo poz-
ziv zveze avstrijskega gospejstva dru-
štva, ki se glasi: Gospe Avstrije! Obža-
lovanja vredni dogodki so pogladi Avstri-
jo na vojno. Na gospej se sedaj ležeče,
da stopijo s svojim delom, organizatori-
nimi sposobnostmi in denarnimi sredstvi
na pomoč, ker gre za dolžnost ženske, streči
ranjenecem in sprejeti okrevance v var-
stvo, skrbeti za otroke in stare starše v
vojni se nahajajočih in pomagati oblastim:
zato prosimo zvezo avstrijskih gospej-
stev avstrijske gospe, ki so nam vedno
stale zvesto na strani, da naj se orga-
nizirajo za službovanje v vojni.

Priznanila društva in posameznih oseb
naj se pošiljajo na naslov: Dunaj, III. Ro-
chusgasse št. 7.

Nadeli smo si za nalogo, posetiti cen-
tralna mesta, kamor bi se pridile pomo-
ne sile. Gospe Avstrije, zberite se! Vaše
delo velja najljubšemu, kar imate! Ker ne
moremo preprečiti vojne, pa moremo pri-
pomoci, da bo preprečena marsikatera bo-
lest in marsikatera muka. Stojmo ob stra-
ni naših mož za čast Avstrije!

Rodbinski obed pri cesarju.

ISL 28. (Kor.) Pri Njegovem Veli-
čanstvu je bil danes ob pol 3 uri rodbin-
ski obed, ki so se ga udeležili princ Leo-
pold in princeza Gizela Bavarska s sino-
voma princem Jurijem in Konradom, nad-
vojvoda Karl Franc Josip, njegov komor-
ni predstojnik princ Lobkovic, najvišji
dvorjanik knez Montenuovo in spremit-
stvi Njegovega Veličanstva cesarja in ba-
varskih vsokost.

Gospa Caillaux oproščena.

PARIZ, 28. (Izv.) Gospa Caillaux je
bila danes oproščena.

Vladni komisarji na Ogrskem.

BUDIMPEŠTA, 27. (Izv.) Nadžupan
komiteta Torda, Anton Aranjós je imeno-
van za vladnega komisarja za ozemlje si-
binskega (hermanstattskega) armadnega
zboru.

kulteti je pa grozeča nevarnost izginila od
dne do dne reklo bi se lahko, od ure do
ure.

Vojvoda je prišel zopet k moči in nje-
gova čvrsta konstitucija je zmagovala nad
pustošenjem bolezni.

Potem, ko je markiz dalje časa vsak
dan poizvedoval o stanju vojvode, ga je
nekega dne komorni sluga gospoda de
Laroch-Lambert obvestil, da bi se vojvo-
da čutil srečnega, ako bi ga mogel nasled-
njega dne sprejeti, da se mu osebno za-
hvali na sočutju, izraženim s toliko vstraj-
nostjo in toploti.

In v resnici so naslednjega dne povelj
markija v spalnico sobo vojvode.

Prvi del pogovora med obema gospo-
doma ne bi zanimal naših čitateljev; pre-
ko drugega, ki dovaja do najprejstveje-
je katastrofe te povesti, pa ne moremo
iti močje.

»Ljubi markiz, je vprašal vojvoda, ko je
omelil podobenost nesrečnega plesnega
dne, ali vam je znano, da je gospa d'
Herouville v zmešnjavi, ki jo je povzro-
čil požar, izgubila dragocen nakit?«

»Nisem čul nič takega, je odgovoril
Tankred.

»Ah!«, je odgovoril stari začuden, »jaz
bi bil prej verjel nasprotno.«

»Dovolite mi, da vas vprašam o vzroku
za tako domnevo, gospod vojvoda.«

»Brez dvoma in hitro vam hočem dati

Avijatiška nesreča.

PARIZ 28. (Kor.) Na letališču Jupisy je
padel danes neki poročnik z višine 150 m
in obležal takoj mrtve.

Srbski poslanik pri sultanu.

CARIGRAD 28. (Kor.) Srbskega poslanika
Nemadovića je danes sprejel sultan v avdi-
jenci. Poslanik je izročil danes svoje pove-
rljivo pismo.

Sprejem cesarja Viljema.

WILDPARK 28. (Kor.) K sprejemu cesarja
Viljema na kolodvoru so došli: državni kan-
celar Bethmann-Hollweg, generalni polkovnik
Kessel, generalni polkovnik pl. Plessen, go-
spodje glavnega štaba, šef generalnega štaba
in šef admiralnega štaba. Cesar se je peljal
s cesarico v novo palačo in se sprejel kma-
nato državnega kancelarja, šefa generalnega
štaba in admiralnega štaba, ki so mu po-
dali vsak svoj referat.

Italija ne mobilizira.

RIM 28. (Kor.) »Giornale d'Italia« je do-
znan s pristojnega mesta, da vest socijali-
stičnega lista »Avanti«, da misli vlada po-
zvati rezerviste pod orožje, ne odgovarja
resnici. Vlada ne nameruje poklicati pod o-
rožje ne rezervistov letnika 1890, ne kakega
druzega letnika.

Potovanje Djavid Beya odgodeno.

CARIGRAD 28. (Kor.) Radi njanega po-
lozja je finančni minister Djavid Bey odgo-
dil svoje potovanje v Pariz.

Simpatije Turčije za Avstro-Ogrsko.

CARIGRAD 27. (Kor.) Toliko v uradni-
otomanskih krogih, kolikor v vseh slojih
turške družbe se izjavlja, da je vse javno
mnenje Turčije s svojimi simpatijami na
strani Avstro-Ogrske. Izražajo svoje za-
dostženje na vedenju proti Srbiji.

Nemški prestolonaslednik se vrnil v
Berlin.

BERLIN 28. (Kor.) Prestolonaslednik Fri-
derik Viljem se je podal danes zvečer z
Zapota v Berlin.

Požar v Dortmundu.

DARTMUND 28. (Kor.) V pivnici Adolfa
Hausmana v Mengede je nastal nenadoma
požar, ki je zahteval 15 žrtev.

Življensko zavarovanje v času vojne.

Mnogokateri, ki ga pozovejo te dni v
vojake, je tudi zavarovan za slučaj smrti
pri kakih domači ali tuji zavarovalnici. A
le malokomu je znano, da za slučaj smrti
v vojni niso veljavni navadni pogoji za-
varovanja, ampak da glasom izrecnih do-
ločil, navedenih na zavarovalni polici,
stavljajo posamezne zavarovalnice pose-
bne pogoje, kakor na primer pravčasno
izrecno prijavo vstopa v vojaške vrste,
posebno doplačilo za vojno i. t. d.

Da bi razne zavarovalnice se res zave-
dale svojega socialnogospodarskega po-
mena, se ne bi smele obotavljati in bi mo-
rale v sedanjem času javnost takoj obve-
ščati, da stavljajo one, za veljavnost za-
varovalne pogodbe v vojnem času svoje
posebne pogoje. Ker pa žal tega ne store
iz lastnega nagiba, smatramo za svojo
dolžnost, da opozorimo zavarovance od-
hajajoče v vojno na to važno okolnost, da
si namreč po možnosti poskrbe s pripo-
ročenim pismom prijavo o pozivu v vojno
svoji zavarovalnici, ter izjavijo obenem is-
te, da so tudi pripravili takoj osebno
ali potom svojcev izplačati za slučaj smrti
v vojni potrebno doplačilo, ki znaša za
pol leta vojnega časa nekako 2 do 4 o-
stotke zavarovalne svote. Ta posebna do-
ločila veljajo običajno le za one, ki so po-
klicani v aktivno vojsko, da morajo tedaj
doplačati in prijavljati nemudoma, predne
se udeležijo akcije proti sovražniku, svoj
vstop v vojsko, a niso potrebne za črno-
vojne, za katere ostajajo v veljavi na-
vadni zavarovalni pogoji tudi za slučaj
smrti v vojni.

Dalje se sprejema tak vojni riziko le na
police, ki so bile že pred mobilizacijo v
veljavi, a nikakor za zavarovanja, ki se
sklepajo v sedanjem vojnem času. Pogoji
za veljavnost zavarovanja v slučaju smrti
v vojni so jako različni pri posameznih
zavarovalnih družbah: nekatere ne izpla-
čujejo na primer ničesar razven male od-
škodnine, druge le polovico zavarovalne

odgovora. Stiri ali pet dni po oni strašni
noči, ki je mogla Pariz in vso Francijo
spraviti v žalost, so spretni delavci po
svetovstvom svojih ljudi odpravili ruševine
zagorele galerije; v pepelu teh razvalin so
našli gotovo število dijamantov, biserov,
rubinov in celo nakitov, ki so ostali ne-
poškodovani. . . . Kamne in nakite so mi
vrnili vestno; včeraj sem jih skrbno pre-
iskal in zdi se mi, da sem na eni zapestnici,
odlični z dijamanti, izpoznal grb vaše hiše.
Če se prav spominjam, imajo d' Herouville
tri ptice na rdečem polju. . . .

»Ne motite se, gospod vojvoda. . . .«

»Zlato zapestnice, o kateri govorim, je
počrnelo, je nadaljeval stari gospod,
»višine in globine graviranja so se v pe-
kočini nekoliko vzbriale, vendar je grb,
ki se vspenja nad njim markijevska kro-
na, možno prepoznati.«

»Spravljate me v začudenje bolj, nego
morem reči, gospod vojvoda, je vsklik-
nil Tankred.

»Ali ne bi izvolili ogledati si zapestni-
co?«

»Ravno sem vas hotel prositi za to, je
odgovoril Tankred.

Gospod Laroch-Lambert je pozvonil in
je rekel vstopivšemu slugi:

»Donesite mi omarico s kamni in nakiti,
ki so jo našli pod ruševinami na vrtu.«

Sluga je prinesel kovček, napravljen iz

svote, vse pa le do gotovega zneska, vse
pa imajo svoje posebno ključvzo na zava-
rovalni listini, iz katere je razvidno, kaka
doplačila so potrebna, da ostane zava-
rovalna pogodba v polni veljavi tudi tekmo
vojnege časa.

Domače vesti.

Za zveste avstrijske državljane je v teli
usodepolnih dnevi samooobsebi umevno,
da stopijo notranji spori v ozadje in da se
vsi državljani brez oziroma na narodnost in
druge razlike združijo v trdno falango
proti zunanjim sovražnikom. Naravnost
izdajalsko bi bilo izzivati v teh časih no-
tranje razpore. Te besede ne veljajo našim
ljudem, kateri so pokazali in dokazali ved-
no in povsod, da so v težki uri na svojem
mestu kakor malokateri drugi. Resno pa
svarimo one, gotovo neodgovorne eleme-
nte med drugorodnimi sodržavljani, kateri
bi svoja patriotična čustva v razburjenju,
katero umevamo in katero moramo tudi
odobravati, poniževali v tem, da bi ta hva-
levredna čustva združevali z izzivalnimi
nastopi proti avstrijskemu slovenskemu
prebivalstvu. Pogled na naše hrabre čete,
med katerimi so Slovani v pretežni večini,
naj zatre v kali vse take nečedne posku-
se, da bi se skalila harmonija, ki mora ve-
zati avstrijske narode v skupnem boju za
skupno domovino.

Sijajen sprejem bjelovarskega polka.
Včeraj, okoli 11 ponoči sta prispela v Trst
dva bataljona 97. pešpolka iz Bjelovara.
Na kolodvoru sta bila navzoča med dru-
gimi namestnik princ Hohenlohe in admi-
ral Koudelka in okoli 10.000 ljudi, ki so
sprejeli vojake z viharimi klici: Živio!
Živeli naši fantje! i. t. d. Vojaki so odšli
z godbo na čelu najprej v glavno vojašni-
co, kjer so pustili zastavo, nato pa v šolo
v ulici Ruggero Manna. Množica jih je
spremljala na vsem potu in jim prirejala
povsod kolosalne ovacije.

Manifestacije o priliki napovedi vojne.
Ko se je sinoči razglasila vest, da je Av-
strija napovedala Srbiji vojno, je vojaška
godba šla iz glavne vojašnice po mestu do
pred namestništevno palačo, kjer je svira-
la cesarsko himno. Medpotoma je igrala
patriotične korčnice. Spremljala jo je o-
gromna množica, ki je vedno bolj narašča-
la in dajala duška svojim čustvom z ne-
pretrganimi vzklikanjem. Vrnivši se na
vojašnico, je godba zopet zaigrala razne
korčnice, na koncu pa cesarsko in za njo
še tržaško himno. Ljudstvo, ki se je bilo
zbralo v ogromni množini, je razglašvo
pelo z godbo vzkipevši do vrhunca nav-
dušenja. Le počasi so se množice razšle.

Poročajo nam, da so potem, ko je bila
končana ta patriotična manifestacija, pri-
šla mimo Narodnega doma nova povorka
kakih 300 ljudi, ki je demonstrirala proti
Slovencem z zloglasno izzivalno pesmijo:
»Lassé pur che i canti e subi. . .«, in z
vzkliki: »abbasso i sc'iavi«. Menimo, ka-
koro to povdarjamo tudi na drugem mestu,
da so v sedanjem času ta k e demonstraci-
je še mnogo manj na mestu, kakor sicer.
Apeliramo na naše ljudstvo, naj se ne da
zapeljati po takih provokacijah do nepre-
mišljenih dejanj. Dostojen molk je najbolj-
ša zavrnitev na take žalitve.

Popravičamo včerajšnjo domačo vest
glede g. dr. Rybafa v smislu, kakor so si
jo razsodni čitatelji gotovo že sami popra-
vili, da se namreč zadnja dva stavka čita-
ta: »Da bodo naši ljubi prijatelji pomirje-
ni, bodi jim povedano, da se g. dr. Rybaf
nahaja v Ischlu, torej v neposredni bližini
cesarjevega navadnega letovišča. Kakor se
vidi, se g. dr. Rybaf ne boji preganjanja
radi kakoršnjega si bodi političnega zlo-
čina.«

Posledice mobilizacije so jako občutne.
Najbolj trpe javni redarji: bilo je namreč
pozvanih pod orožje nič manj nego 280
redarjev in vsled tega morajo ostali, sta-
jeje redarji vršiti službo noč in dan. Šele
tekotom prihodnjih dni se njih služba ne-
koliko preuredi.

V zaporih je ostalo vsega skupaj komaj
kakih 12 jetniških paznikov. Vsled tega
okrajno kazensko sodišče skoraj nič ne de-
luje. Razprave proti aretirancem se vrše
v zaporih, kamor gre vsak dan en sodnik.
Promet osebnih vlakov je bil dosedaj
na vseh železnica skoraj normalen, ker

ekla, znamenito delo, ki mu je bil izvor
čividno v štirinajstem stoletju.

Vojvoda je odprl kovček, vzel iz njega
zapestnico in jo ponudil gospodu d' Herou-
ville reki:

»Poglejte in sodite sami! Tankred se je
prestrašil. Ni mu trebalo ne da bi teme-
ljito preiskaval, ne da bi še enkrat pogle-
dal, da je izpoznal eno njegovih rodinskih
dragocenosti, ki jo je bilo tem laglje iz-
poznati, ker se je, kakor znano, žid Sa-
muel Love poslužil za ponarejene dija-
mante nespremenjenih antičnih okovov, ki
jih je bil dobavljal markizi.

Ti okovi predstavljajo v resnici le no-
tranjo vrednost zlata in ta je bila le mala.
»No?« je vprašal de Laroch-Lambert,
ki je opazil Tancredovo začudenje in du-
ševno razpoloženje.

»Gospod vojvoda, je odgovoril markiz,
»to je v resnici moj grb in zapestnica, je
resnično gospe d' Herouville, ki sem jo je
dal z drugimi nakiti svoje rodbine.«

»In gospa markiza vam v resnici ni nič
povedala o tej izgubi?« je vpraševal star-
ček dalje.

»Niti besede mi ni rekla.«

»To je čudno; kajti tega pač ni misliti,
da markiza ne bi bila opazila izgube na-
kita tolike vrednosti.«

»To je zelo neverjetno in prepričan sem,
da moja žena dobro ve, da jej ta zapest-
nica zna.«

so dosedaj redno odhajali vsi osebni vlaki.
Razliko je opaziti le v dohodih, kjer se po-
javljajo precejšnje zamude, ker morajo ti
vlaki puščati prosto pot vojaškim vlakom.
— Prihodnje dni bo pa promet osebnih vla-
kov omejen. Državna železnica je v imenu
administracije vseh drugih avstrijskih že-
leznic izdala naznanilo, v katerem je re-
čeno, da bo od dne 30. julija dalje na ne-
katerih progah suspendiran osebni in pri-
tlačni promet. Za poštne vlake se bodo
sprejemali potniki in prtljage le na podlagi
določenih urnikov. Blagovni promet je pa
za privatnike popolnoma obustavljen: že
izročne pošiljave so na razpolago odpo-
šiljateljev. Istotako je popolnoma suspen-
dirana za zasebnike brzojavna služba:
nihče ne more brzojaviti. Telefon je na
razpolago privatnikom le za pogovore med
Trstom in Dunajem oziroma postajami na
progi Dunaj-Trst. — Od državnih uradov
trpi vsled mobilizacije največ pošta, ker
je šlo pod orožje 130 poštnih uradnikov
in uslužbencev. Mnoge, ki so bili pozvani
pod orožje, se je pa pustilo v poštni službi,
ker je njih prisotnost nenadomestljiva. —
Iz mestne bolnišnice je moralo pod orožje
21 zdravnikov in med temi celo 4 prima-
riji, potem 10 težakov, 3 bolniški postrež-
niki in 2 nadpostrežniki in 8 uradnikov.
V noričnici je od štirih zdravnikov ostal
sam ravnatelj dr. Canestrini, a od postrež-
nikov v noričnici jih je moralo pod orožje
32. Od okrajne bolniške blagajne je mo-
ralo pod orožje 22 zdravnikov, 17 uradni-
kov, 4 kontrolorji in en postrežnik. — Tudi
trije mestni svetovalci so bili vpoklicani
in sicer: dr. Puecher, dr. Brocchi in Pre-
sel. — Od mestne planarne je bilo pozvanih
pod orožje 150 delavcev in 7 uradnikov;
istotako je moralo vsled mobilizacije za-
pustiti delo preko 100 delavcev občinskega
vodovoda. — Tudi tramvajška služba
mogoče trpi vsled mobilizacije. Tržaška
tramvajška družba ima zaposlenih 350 u-
službencev, a od teh jih je bilo 130 pozva-
nih pod orožje, torej skoraj 40%. Vsled
ega se je moralo službo jako omejiti: naj-
bolj je tramvajška služba omejena na
progi Rojan-ul. Sette fontane; na tej progi
je vedno vozilo po 8 tramvajskih vozov,
a sedaj vozijo sami trije. Na občinski tra-
mvajski progi Trst-Sv. Sobota vozi sedaj le
5 vozov, mesto 8, kakor navadno, ker od
65 uslužbencev je bilo 20 pozvanih pod
orožje. — Od občinskih redarjev jih je bilo
23 pozvanih pod orožje, a za 20 njih je ma-
gistrat izposloval, da se jih je pustilo v njih
službi, dokler se jih ne nadomesti. Od
gasilcev je šlo pod orožje 39 oseb, in sicer
trije častniki in 36 podčastnikov in gasil-
cev. Ostala sta le poveljniki in en častnik
s 50 podčastniki in gasilci. Vsled tega so
gasilci v permanentni službi, a gasilsko
postajo pri Sv. Jakobu so morali zapreti.
Predvčeršnjem se je na Senenem trgu
vršil nabor konj, avtomobilov in aeropl-
nov. Pridržanih je bilo veliko število konj
in mnogo motornih vozov. Na nabor je pri-
šel tudi edini aeroplan, ki se je nahajal v
Trstu, to je aeroplan Ivana Vidmerja. Ta
aeroplan je vojaška oblast pridržala. —
Vsi šoferji avstrijski državljani, ki so slu-
žili pri vojakih, so pozvani, da se dne 30.
t. m. ob 3. uri pop. predstavijo v vojaškem
skladišču v ulici Carducci. Pri tem pa mo-
rajo biti popolnoma opremljeni, kakor za-
hteva njihov poklic.

V zadnjem hipu smo izvedeli, da je v
zaporih ostalo v službi le 8, ne pa 12 ču-
vav, dočim so morali vsi drugi pod o-
rožje. Z današnjim dnem sejenja škroplje-
nec ulic in cest, ker je vojaška oblast re-
kvirirala vse dotične vozove za preva-
žanje vode. — Včeraj predpoldne se je
zglasilo v vojašnici v Roculu kakih 100
lstranov, ki so prišli pod orožje, ne da bi
bili pozvani.

Ustavljeni slovenski listi. Državna ob-
last je ustavila izdajanje ljubljanskega
dnevnik »Dan«. Dalje je ustavljeno izda-
van

1914 št. 72/III. opozarjajo se davkoplačevalci na dolžnost predložitve najeminskih napovedij glede onih poslopij, katere so podvržene najeminskemu in 5% davku. Za poslopja v mestnih okrajih: 1., 2., 3., 4. in v davčni občini Skorklja morajo se oddati napovedi za leto 1915 in 1916 najdalej do konca avgusta t. l. pri c. kr. davčnem upravnistvu Trsta za ona poslopja v predmestnih okrajih: Sv. Ivan (davčni občini Vrdele in polonja) Rojan (davčna občina Rojan), Barkovlje (davčni občini Barkovlje in Greta), v davčni občini Lonjer in v kmečkih okrajih: Prosek (davčne občine Prosek, Kontoveli, Sv. Križ) in Opčina (davčne občine Opčina, Bane, Bazovica, Gropada, Padrič in Trebič) je treba oddati napovedi in sicer samo za leto 1915, najdalej do konca septembra t. l. pri c. kr. davčnemu upravnistvu l. pismeno pa pri dotičnih okrajnih predstojnikih pismeno ali ustmeno. Tiskovine za najeminske napovedi se dobivajo po 6 vinarjev pola pri c. kr. finančnem ekonomatu, Piazzetta della Chiesa evangelica 2, v pritličju.

Velika nemška križarka Goeben, ki se nahaja pred Portorose, pripluje danes v naše pristanišče.

Prošnja do usmiljenih src. Slovenka, mati petih nedoletnih otrok, ki ima moža še dalje časa v bolnišnici, in je brez vsaših sredstev, se obrača do usmiljenih src in prošnja, naj bi ji prihiteli s kakim darom na pomoč. Darove sprejema naše uravnistvo.

Promet z vojsko.

C. kr. namestništvo nam je doposlalo sledeči razglas:

1. Za posredovanje poštnega prometa z vojsko (armado) na bojnem polju se postaja vojni poštni urad.

2. Po vojni pošti se pošiljajo: A. Službene (uradne) pošiljke, ki jih dajajo poveljstva, vojaška in civilna oblastva, vojaški in civilni uradi in zavodi in icer

do vojske (armade) na bojnem polju in od nje:

Navadne in priporočene vsakovrstne pismene pošiljke (pisma, dopisnice, tiskovine, časopisi, vzorci blaga, opravilne listine), pisma z napovedano vrednostjo in aketi (zavoji) z napovedano vrednostjo in rez napovedane vrednosti.

Službeni paketi ne smejo presegati posazne teže 5 kg, in ne zavojnega obsega koli 60 cm v vsaki raztezosti. Ta omejitev pa ne velja za službene pakete z ostalino tistih, ki so padli v vojni, ki h odpošiljajo poveljstva nadomestnim krdom. Največja teža teh pošiljk pa vendar ne sme presegati teži 10 kg za vsak paket.

K službenim pošiljkam spadajo tudi pošiljke v stvarih prostovoljne zdravstvene službe.

Pošiljkam pridevati povratnice ni doustno.

B. Zasebne pošiljke in sicer:

1. K vojski na bojnem polju: a) Navadna (ne priporočena) pisma do osamezne teže 100 g, vojnopoštne dopisnice (napravljene) so na rožnobarbnem papirju, brez poštne vrednotice, z napisom Feldpost-Korrespondenzkarte, oz. "Tabori posla levezložap" navadne (uradne in za ebno založene) dopisnice, tiskovine, časopisi, vzorci blaga in opravilne listine in b) pisma z napovedano vrednostjo do 100 K.

2. Od vojske na bojnem polju:

a) Vojnopoštne dopisnice (napravljene so a rožnobarbnem papirju, brez poštne vrednotice, z napisom "Feldpost-Korrespondenzkarte", oziroma "Tabori posla levezložap"), b) navadne (uradne ali zasebno založene) dopisnice, c) navadna, nezaprta pisma, d) denar — v znesku do 1000 K — se me pošiljati samo po predstojnih poveljstvih (oblastvih, zavodih) in pismih z napovedano rednostjo.

3. Zasebne pošiljke od vojske ali do nje e ne smejo priporočiti (rekomandirati).

Ekspresne pošiljke ali pošiljke proti oštnemu povzetju niso dopustne niti pri službenih, niti pri zasebnih pošiljkah.

Poštna nakaznica, poštne naloge in plačilne nakaznice poštneupravnistva urada se ne pošiljajo z vojno pošto.

Vročitev "v svoje roke" je izključena.

Se li smejo in pod katerimi ogiji se smejo k vojski na bojnem polju pošiljati zasebni paketi, to se šele pozneje določi in razglasi.

Vojnopoštne dopisnice (napravljene so na rožnobarbnem papirju, brez poštne vrednotice, z napisom "Feldpost-Korrespondenzkarte", oziroma "Tabori posla levezložap") se brezplačno oddajajo vsem vojaškim in civilnim osebam vojske na bojnem polju, vojne posadke utrjenih krajev in mornarice pri vseh vojnopoštah in uradih in vojaških poveljstvih (oblastvih, zavodih). Razen tega se vojaške cesebe v mobilizacijskih postajah odbare z vojnopoštnimi dopisnicami.

Pri državnih poštah uradih se izdajajo vojnopoštne dopisnice vsakemu po 1 h za vsako dopisnico.

4. O pristojbinah za vojnopoštne pošiljke veljajo naslednja določila:

a) Službene (uradne) pošiljke in pošiljke v stvarih prostovoljno zdravstvene službe so v istem ob-egu poštne proste kakor v notranjem poštnem prometu.

b) Pismene pošiljke, ki so nam-njene vojnim ujetnikom ali ki ih vojni ujetniki odpošiljajo, so tako v deželi, kjer se oddajo, kakor v deželi, kamor so namenjene, in tudi v vmes ležečih deželah proste vseh poštne pristojbin.

c) Vse v vojni od vojaških in civilnih oseb (Vstevši osebe, ki se nahajajo v službenem ali pogodbenem razmerju pri vojski na bojnem polju, pri vojni posadki utrjenih krajev in pri mornariki) vojske na bojnem

polju, vojne posadke utrjenih krajev in mornarice avstrijsko-ogrsko monarhijo, to je v ozemlju vseh pod gospodstvom Njegovega cesarskega in kraljevega Apostolskega Velikanstva stoječih dežel oddane, kakor tudi vse odonod na poprej omenjene osebe naslovne (za pošiljanje po vojni pošti primerne) zasebne korespondence (pisma do teže 100 g in vojnopoštne dopisnice) so poštne proste.

Ta poštinska prostost stopi v moč dne (Datum).

d) Za vse druge pošiljke je ptačiti iste poštne pristojbine kakor v miru. Vendar se za pisma z napovedano vrednostjo in za pakete (zavoje), ki se odpošiljajo med posameznimi deli vojske na bojnem polju, ali se oddajajo v ozemlju avstrijsko-ogrsko monarhiji ali pošiljajo v to ozemlje, pobirajo nastopne utežne pristojbine brez ozira na daljavo:

A. Za pisma z napovedano vrednostjo 48 h, B. za pakete (zavoje): a) do teže 5 kg 60 h, b) za vsak daljši kg ali del enega kg 10 h.

Vse poštne pristojbine je plačati takoj pri oddaji pošiljke.

e) Za take pošiljke, ki so podvržene poštini, se mora poština naprej plačati. Kadar so nezadostno frankirane ali kadar sploh niso frankirane, se ne odpošiljajo.

5. Napis (adrese).

1. Napis na pošiljkah, ki se imajo poslati z vojno pošto k vojski na bojnem polju, morajo vsebovati:

a) Na levi zgoraj — ime in addresso odpošiljatelja;

b) na desni zgoraj — oznamenilo "Vojna pošta" ("Feldpost") oziroma "Taboriposta";

c) v sredi — prejemnika; pri pošiljkah na poveljstva, krdele ali zavode njih predpisano oznamenilo, pri pošiljkah na osebe, njih šaržo, ime, vojaško krdele (poveljstvo, zavod itd.), pri osebah iz stanu moštva še pododdelek in

d) na desni, spodaj — vojni ali etapni poštni urad, vsako poveljstvo, vsako vojaško krdele, vsak zavod, kakor tudi vsaka posamezna oseba na bojnem polju — vsi ti so zavezani na določen vojni ali etapni poštni urad in so dolžni številko dotičnega vojnopoštne ga urada naznaniti tistim uradom (osebam), ki od njih pričakujejo poštne pošiljke, v katerega področju se nahaja prejemnik.

Zgled:

Posiljatelj	Vojna pošta.
Ime	(Feldpost).
Adresa	
Prejmi	
Korporal Janez Potočnik,	
pohotni polk št. 4.	
12. kompanija	
Vojnopoštni urad št. 65.	
(Feldpostamt No. 65.)	

Prepovedano je, pridevati vojaškemu krdele (poveljstvu, zavodu itd.) predstojna višja poveljstva (brigade, divizije, voje, armadne zveze). Na pošiljkah za prejemnike, ki so prideljeni višjemu poveljstvu, je samo zadnje navesti.

II. Napis pošiljke, namenjeni poveljstvom, ki se nahajajo na c. in kr. ladjah, torpedovkah itd., in osebam vojne mornarice, morajo vsebovati:

a) Na levi, zgoraj — ime in addresso pošiljatelja;

b) na desni, zgoraj oznamenilo "Vojna pošta" ("Feldpost"), oziroma "Taboriposta";

c) v sredi — prejemnika; pri pošiljkah, namenjenih poveljstvom, njih predpisano oznamenilo, pri pošiljkah na osebe njih šaržo, ime, pri osebah iz stanu moštva še kompanijo in ime ladje (čolna itd.);

d) na desni, spodaj — kadar je prejemnik na morju ukranc, napoved "Pula, poštni urad I." (Pola, Postamt I.); kadar je pa prejemnik na kakšni ladji c. in kr. donavškega brodovja, napoved "Budapest, poveljstvo mornariškega oddelka" ("Budapest, Marinedetachmentkommando").

Zgled;

Posiljatelj	Vojna pošta.
Ime	(Feldpost).
Adresa	
Prejmi	
Krmilnični predstojnik Anton Kresnik	
7 kompanija	
na Nj. V. ladiji "Tegethof"	
Pulj, poštni urad I.	
(Pola, Postamt I.)	

Prepovedano je, pridevati vojaškemu krdele (poveljstvu, zavodu itd.) predstojna višja poveljstva (brigade, divizije, voje, armadne zveze). Na pošiljkah za prejemnike, ki so prideljeni višjemu poveljstvu, je samo zadnje navesti.

II. Napis pošiljke, namenjeni poveljstvom, ki se nahajajo na c. in kr. ladjah, torpedovkah itd., in osebam vojne mornarice, morajo vsebovati:

a) Na levi, zgoraj — ime in addresso pošiljatelja;

b) na desni, zgoraj oznamenilo "Vojna pošta" ("Feldpost"), oziroma "Taboriposta";

c) v sredi — prejemnika; pri pošiljkah, namenjenih poveljstvom, njih predpisano oznamenilo, pri pošiljkah na osebe njih šaržo, ime, pri osebah iz stanu moštva še kompanijo in ime ladje (čolna itd.);

d) na desni, spodaj — kadar je prejemnik na morju ukranc, napoved "Pula, poštni urad I." (Pola, Postamt I.); kadar je pa prejemnik na kakšni ladji c. in kr. donavškega brodovja, napoved "Budapest, poveljstvo mornariškega oddelka" ("Budapest, Marinedetachmentkommando").

Zgled;

Prepovedano je, pridevati vojaškemu krdele (poveljstvu, zavodu itd.) predstojna višja poveljstva (brigade, divizije, voje, armadne zveze). Na pošiljkah za prejemnike, ki so prideljeni višjemu poveljstvu, je samo zadnje navesti.

Prepovedano je, pridevati vojaškemu krdele (poveljstvu, zavodu itd.) predstojna višja poveljstva (brigade, divizije, voje, armadne zveze). Na pošiljkah za prejemnike, ki so prideljeni višjemu poveljstvu, je samo zadnje navesti.

II. Napis pošiljke, namenjeni poveljstvom, ki se nahajajo na c. in kr. ladjah, torpedovkah itd., in osebam vojne mornarice, morajo vsebovati:

a) Na levi, zgoraj — ime in addresso pošiljatelja;

b) na desni, zgoraj oznamenilo "Vojna pošta" ("Feldpost"), oziroma "Taboriposta";

c) v sredi — prejemnika; pri pošiljkah, namenjenih poveljstvom, njih predpisano oznamenilo, pri pošiljkah na osebe njih šaržo, ime, pri osebah iz stanu moštva še kompanijo in ime ladje (čolna itd.);

d) na desni, spodaj — kadar je prejemnik na morju ukranc, napoved "Pula, poštni urad I." (Pola, Postamt I.); kadar je pa prejemnik na kakšni ladji c. in kr. donavškega brodovja, napoved "Budapest, poveljstvo mornariškega oddelka" ("Budapest, Marinedetachmentkommando").

Zgled;

Prepovedano je, pridevati vojaškemu krdele (poveljstvu, zavodu itd.) predstojna višja poveljstva (brigade, divizije, voje, armadne zveze). Na pošiljkah za prejemnike, ki so prideljeni višjemu poveljstvu, je samo zadnje navesti.

II. Napis pošiljke, namenjeni poveljstvom, ki se nahajajo na c. in kr. ladjah, torpedovkah itd., in osebam vojne mornarice, morajo vsebovati:

a) Na levi, zgoraj — ime in addresso pošiljatelja;

b) na desni, zgoraj oznamenilo "Vojna pošta" ("Feldpost"), oziroma "Taboriposta";

c) v sredi — prejemnika; pri pošiljkah, namenjenih poveljstvom, njih predpisano oznamenilo, pri pošiljkah na osebe njih šaržo, ime, pri osebah iz stanu moštva še kompanijo in ime ladje (čolna itd.);

d) na desni, spodaj — kadar je prejemnik na morju ukranc, napoved "Pula, poštni urad I." (Pola, Postamt I.); kadar je pa prejemnik na kakšni ladji c. in kr. donavškega brodovja, napoved "Budapest, poveljstvo mornariškega oddelka" ("Budapest, Marinedetachmentkommando").

Zgled;

Prepovedano je, pridevati vojaškemu krdele (poveljstvu, zavodu itd.) predstojna višja poveljstva (brigade, divizije, voje, armadne zveze). Na pošiljkah za prejemnike, ki so prideljeni višjemu poveljstvu, je samo zadnje navesti.

II. Napis pošiljke, namenjeni poveljstvom, ki se nahajajo na c. in kr. ladjah, torpedovkah itd., in osebam vojne mornarice, morajo vsebovati:

a) Na levi, zgoraj — ime in addresso pošiljatelja;

b) na desni, zgoraj oznamenilo "Vojna pošta" ("Feldpost"), oziroma "Taboriposta";

c) v sredi — prejemnika; pri pošiljkah, namenjenih poveljstvom, njih predpisano oznamenilo, pri pošiljkah na osebe njih šaržo, ime, pri osebah iz stanu moštva še kompanijo in ime ladje (čolna itd.);

d) na desni, spodaj — kadar je prejemnik na morju ukranc, napoved "Pula, poštni urad I." (Pola, Postamt I.); kadar je pa prejemnik na kakšni ladji c. in kr. donavškega brodovja, napoved "Budapest, poveljstvo mornariškega oddelka" ("Budapest, Marinedetachmentkommando").

Zgled;

Prepovedano je, pridevati vojaškemu krdele (poveljstvu, zavodu itd.) predstojna višja poveljstva (brigade, divizije, voje, armadne zveze). Na pošiljkah za prejemnike, ki so prideljeni višjemu poveljstvu, je samo zadnje navesti.

II. Napis pošiljke, namenjeni poveljstvom, ki se nahajajo na c. in kr. ladjah, torpedovkah itd., in osebam vojne mornarice, morajo vsebovati:

a) Na levi, zgoraj — ime in addresso pošiljatelja;

b) na desni, zgoraj oznamenilo "Vojna pošta" ("Feldpost"), oziroma "Taboriposta";

c) v sredi — prejemnika; pri pošiljkah, namenjenih poveljstvom, njih predpisano oznamenilo, pri pošiljkah na osebe njih šaržo, ime, pri osebah iz stanu moštva še kompanijo in ime ladje (čolna itd.);

d) na desni, spodaj — kadar je prejemnik na morju ukranc, napoved "Pula, poštni urad I." (Pola, Postamt I.); kadar je pa prejemnik na kakšni ladji c. in kr. donavškega brodovja, napoved "Budapest, poveljstvo mornariškega oddelka" ("Budapest, Marinedetachmentkommando").

Zgled;

Prepovedano je, pridevati vojaškemu krdele (poveljstvu, zavodu itd.) predstojna višja poveljstva (brigade, divizije, voje, armadne zveze). Na pošiljkah za prejemnike, ki so prideljeni višjemu poveljstvu, je samo zadnje navesti.

II. Napis pošiljke, namenjeni poveljstvom, ki se nahajajo na c. in kr. ladjah, torpedovkah itd., in osebam vojne mornarice, morajo vsebovati:

a) Na levi, zgoraj — ime in addresso pošiljatelja;

b) na desni, zgoraj oznamenilo "Vojna pošta" ("Feldpost"), oziroma "Taboriposta";

c) v sredi — prejemnika; pri pošiljkah, namenjenih poveljstvom, njih predpisano oznamenilo, pri pošiljkah na osebe njih šaržo, ime, pri osebah iz stanu moštva še kompanijo in ime ladje (čolna itd.);

d) na desni, spodaj — kadar je prejemnik na morju ukranc, napoved "Pula, poštni urad I." (Pola, Postamt I.); kadar je pa prejemnik na kakšni ladji c. in kr. donavškega brodovja, napoved "Budapest, poveljstvo mornariškega oddelka" ("Budapest, Marinedetachmentkommando").

Zgled;

Prepovedano je, pridevati vojaškemu krdele (poveljstvu, zavodu itd.) predstojna višja poveljstva (brigade, divizije, voje, armadne zveze). Na pošiljkah za prejemnike, ki so prideljeni višjemu poveljstvu, je samo zadnje navesti.

Ljudska hranilnica in posojilnica v Trstu
v Trstu, Via Torre bianca 21 (v lastni hiši)
sprejema hranilne vloge in obrestuje po 4 1/2 %
vloge na dvamesečno odpoved po 4 1/2 %
vloge na šestmesečno odpoved po 5 %
daje posojila proti poroštvu na zadolžnico (menjice so izključene), ali pa na vknjube, oboja pred odplačevanju v poljubno določljivih obrokih na daljšo dobo.
Uraduje se vank delavnik od 9. do 12. dopoldne in od 3. do 5. popoldne.

Karel Delami
po visokem c. kr. namestništvu
koncesijonirani zobotehnik
Trst, ulica Belvedere št. 4. III. n.
ORDINACIJA od 9 do 1 in od 3 do 4.
Novi modeli 1913
Pomnoženo proizvajanje. Znižanje cen.
4-5 sedežev K 4800; 2 sedeža K 4300 Laudale s
6 sedežev 6300. - Popolna oprava Capote s stran-
skimi zavesami, steklo, pet svetilk, generator za
acet lonski plin, rog, kilometarski števec, hitomer.
Cene veljajo za voze prosto vozne in colnine v Trstu.
ANTON SKERL
sodnijski izvedenec
Trst, Piazza Carlo Goldoni. Telefon 1734.
Garage: Via del Bacchi 18. Telefon 2247.

Nikdar - do letos!
Valod nakupa velikanske partije
(3000) možkih in otroških oblek, za-
morem prodati obleke po nabavnih
cenah.
Moderne moške obleke od K 14 naprej
" otroški " " " " 8 " "
" oblečice za " " " "
otroke od 3-10 let " " 3 "
Velikanski izbor blaga za obleke
po meri.
(Zadnji usorci od K 32 naprej.)
Velik izbor delavskih oblek, hlad.
spodnjih arajo in drugega perila.
Vse po najzmernejših cenah
Alla città di Trieste
Trst, ulica G. Carducci št. 40.

Globin
najboljše čistilo
za čevlje
Tovarna FRITZ SCHULTZ junior G. m. b. H. Aussig a.E.
Prodajalnice razvidne iz lepakov.

UMETNI ZOBJE
PLOMBIRANJE ZOBOV.
IZDIRANJE ZOBOV
: BREZ BOLEČINE :
Dr. J. ČERMÁK V. TUSCHER
ZOBODR. TRST KONC. ZOBNI
TRST TRSTNIK
ULICA CASERMA, 13 II. nad.

Velikanska Zaloga pohistvo in tapetarij
Paolo Gastwirth, Trst
ulica Stadion št. 6 (hiša gledališča Fenice).
Najbolj ugoden vir za nakupovanje bodisi glede cen
kakor tudi kakovosti. Kolosalni izbor. - Telef. 22-85

Vsled bližnje selitve trdke
GIACOMO MACERATA
Trst, ul. Chiozza št. 7-8
se prodaja
pohistvo in tapetarije
po nabavnih cenah.
UPORABITE TO PRILIKO! UPORABITE TO PRILIKO!

TRGOVCI! PEKI! Brože (kvas) iz odlične trgovine drož, so dosegle dosedaj vsepovsod najboljše sloves. — Naročajte
torej pri trdki, ki vam postreže po konkurenčnih cenah. Priporočata Apollonio & Giani, Trst. Via Vasari 10
Tel. Nro. 22-60
POZOR! Opolne in zvečer abonement. Zelo ugodno. Izborna kuhinja
in budjeljeviška pivo (brez glavočola). - Zmerne cene. **Piazza della Caserma) RESTAVRACIJA - HOTEL BALKAN**

Osram žična žarulja
70% ščupna prištednost
Sjajno bijelo svetlobo
Dobiva se v Trstu pri trdki R. DITMAR. Gebrüder Brunner. Piazza del Portorosso št. 1
